

FERM WERK

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

Gemeente Woerden, Bodegraven-Reeuwijk,
Oudewater en Montfoort
t.a.v. het college van burgemeester en wethouders
en de raad

Via e-mail

Ref.nr 24006
Verzenddatum 9 juli 2024
Betreft Definitieve begroting Ferm Werk 2025-2028

Geachte college- en raadsleden,

Hierbij bied ik u namens het dagelijks bestuur van Ferm Werk de vastgestelde begroting voor het jaar 2025 aan waarin de meerjarenraming tot en met 2028 is opgenomen. De concept begroting is in de vergadering van het DB van 4 april 2024 opgesteld en vervolgens hebben de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze ingediend.

Wij danken u voor het indienen van uw zienswijzen op onze Ontwerpbegroting 2025. Met het geven van uw zienswijze, maakt u gebruik van het wettelijke instrument om invloed uit te oefenen op de beleids- en financiële kaders van uw gemeenschappelijke regeling, Ferm Werk. Uw invloed reikt verder dan dat, door de mogelijkheid die u hebt om in een vroeger stadium, op de Kaderbrief een zienswijze uit te brengen. Met betrekking tot de Kaderbrief 2025 hebben de vier gemeenteraden alle onderstreept dat de beleidskoers van 2024 wordt voortgezet in 2025. Met het afzien van uw zienswijze op de Kaderbrief en, in het geval van de gemeente Montfoort, met het expliciet onderstrepen van de beleidskoers, hebt u ons het vertrouwen meegegeven om de beleidsvoornemens voor 2025 te laten landen in onze begroting.

Doorgaans zien wij in de zienswijzen van onze gemeenten een duidelijke gemeenschappelijke lijn. Uw zienswijzen op onze begroting 2025 vormen daarop een uitzondering. Dat maakt dat wij u een meer uitgebreide reactie sturen, in de hoop zo alle genoemde punten de revue te laten passeren. Uw zienswijzen vestigen de nadruk op een drietal onderwerpen: **kosten**, **asielstatushouders** en **zicht op dienstverlening en effectiviteit**. Deze onderwerpen komen hieronder één voor één aan bod.

Kosten

Een technisch aspect voor het jaar 2025 is de nieuwe verdeling van de kosten, welke zijn oorsprong heeft in wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Door de kosten te verdelen op basis van enkele eenvoudig vast te stellen grootheden, is de kostenverdeling eenvoudiger, transparanter, controleerbaar en navolgbaar geworden.

Met het naderen van het 'ravijnjaar' 2026, neemt de financiële urgentie binnen uw gemeenten toe. Deze urgentie klinkt door in uw zienswijze op onze begroting voor het jaar 2025. In meer of mindere mate verzoeken de vier gemeenten Ferm Werk om kostenbewust de begroting 2025 tegen het licht te houden. Tegelijkertijd erkent u in uw zienswijze dat voor Ferm Werk, als uitvoeringsorganisatie van opneemeregelingen, de financiële bewegingsruimte beperkt is. U geeft daarmee blijk van begrip voor het ongemak dat hierdoor ontstaat; ongemak dat wij in onze aanbiedingsbrief van de ontwerpbegroting 2025 ook aan u kenbaar maakten. Het ongemak wordt onder andere veroorzaakt door de significante loonstijgingen waarmee wij te maken hebben en stijging van de bijstandskosten als gevolg van de stijging van het minimumloon. Dit zijn ontwikkelingen die door ons niet zijn te beïnvloeden en leiden tot een toename van de

gemeentelijke bijdrage. Wij zijn met u van mening dat deze stijgingen fors zijn. Vooropgesteld blijft dat Ferm Werk, als onderdeel van uw gemeente, zal meedenken in de zoektocht naar mogelijkheden om de kosten te beperken in lijn met de financiële uitdagingen waarvan sprake is.

Stijgingen van de kosten als gevolg van landelijke ontwikkelingen, zoals die met betrekking tot het minimumloon, zullen ook leiden tot stijgingen van de rijksmiddelen die u als gemeente ontvangt. Daarbovenop komen ook de extra middelen die in de meicirculaire zijn verdeeld en betrekking hebben op de vergoedingen per werkplek Sw en Beschut Werk. Voor Ferm Werk gaat het hier om ruim 1,1 miljoen euro in 2024 en een navenant bedrag in 2025. Bovendien heeft het Rijk ook middels de meicirculaire 2024 extra middelen vrijgemaakt voor de ontwikkeling van de ondersteuningsinfrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven als Ferm Werk. In totaal gaat het landelijk om 63,9 miljoen euro. Het is aan gemeenten om te bepalen hoe zij deze middelen inzetten, omdat deze niet een zogenaamd oormerk hebben. Uiteraard doen de sociaal ontwikkelbedrijven, Ferm Werk inclusief, een beroep op gemeenten om deze middelen te bestemmen waarvoor de Minister ze heeft bedoeld. Tegenover de kostenstijgingen staan dus ook de stijgingen van de rijksbijdragen. Of deze de kostenstijgingen afdoende dekken, is voor ons moeilijk te bepalen.

De gemeente Oudewater en Woerden vragen nadrukkelijk aandacht voor het jaar 2026 en hoe Ferm Werk op de financiële uitdagingen van dat jaar wil vooruitlopen. In onze Kaderbrief 2026 zullen wij hier op ingaan. Het proces hiertoe start direct na de zomer van 2024 en zal uiteraard in het licht van de financiële positie van onze gemeenten worden doorlopen. Voor 2025 betekent het in elk geval dat Ferm Werk geen extra financiering vraagt voor nieuw beleid, zoals u hebt kunnen lezen in onze Kaderbrief 2025. Door optimaal te profiteren van de in te zetten middelen en voorzieningen uit onze arbeidsmarktregio's, kan Ferm Werk putten uit een breder palet aan ondersteuningsmogelijkheden voor onze inwoners, gefinancierd met regionale middelen. Daar waar externe samenwerkingspartners voorzieningshiaten kunnen opvullen, staat Ferm Werk zonder meer open voor een zorgvuldige en financieel gezonde afweging van kosten en baten. Daarbij vormt het samenspel van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner en de financiële situaties van onze gemeenten altijd het vertarekpunt.

Specifiek voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk geldt dat de trajectkosten Participatie sterk zijn tegenomen. U geeft daarbij aan dat u verwacht dat hierdoor betere resultaten worden bereikt. Indien de kostenstijging het gevolg is van een intensivering van de inzet van re-integratiemiddelen, is dit een terechte verwachting. Het gaat hierbij, echter, om een kostenstijging die direct wordt veroorzaakt door een toename van de reiskosten van inburgeraars naar het regionaal ingekochte taalonderwijs. De stijging van de trajectkosten zijn hierdoor niet het gevolg van een intensivering op in te zetten re-integratievoorzieningen. Het ligt dan ook niet in de lijn der verwachting dat er meer resultaten zullen worden behaald doordat sec de reiskosten toenemen.

Asielstatushouders

Dat de doelgroep asielstatushouders bijzondere aandacht krijgt, blijkt uit uw oproep aan ons om actief betrokken te zijn bij de brede gemeentelijke opgave om deze doelgroep te huisvesten en te laten participeren. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk en Montfoort spreken deze oproep expliciet uit. Wij kunnen u verzekeren dat met de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 en de Participatiewet, Ferm Werk meer dan actief betrokken is om asielstatushouders te laten integreren en participeren in de Nederlandse samenleving. En, net als in 2024, zullen wij, bijvoorbeeld met de inzet van pilots, onderzoeken welke vormen van extra ondersteuning daaraan bijdragen, ook voor de totale doelgroep van Ferm Werk. In verbinding met partners uit het maatschappelijke veld en lokale werkgevers, geven wij graag gehoor aan uw oproep om actief voor deze doelgroep het verschil te blijven maken. Niet alleen voor statushouders, maar

voor de totale doelgroep vinden wij het belangrijk om lokaal zichtbaar te zijn, zodat inwoners en ketenpartners de weg naar onze ondersteuning en samenwerking goed kunnen vinden en lokaal maatwerk kan worden geboden. Wij realiseren ons dat dit met name voor Montfoort, Oudewater en Bodegraven-Reeuwijk van belang is.

We zien dat de gemeenten Woerden en Oudewater een actieve rol willen spelen als het gaat om de opvang van asielzoekers. Dit raakt uiteraard Ferm Werk, als uitvoeringsorganisatie van de Wet Inburgering 2021. Woerden en Oudewater hebben ons gevraagd om eind 2025 een plan gereed te hebben ten aanzien van de opgave waar zij samen met ons voor staan. Wij gaan graag met onze gemeenten in gesprek om te onderzoeken wat de concrete behoeften hiervoor zijn, zodat wij eind 2025 tot een gezamenlijk plan kunnen komen. Vanuit onze uitvoeringsrol zullen wij met hen en met onze ketenpartners continu blijven zoeken naar effectieve ondersteuning van deze doelgroep.

Zicht op dienstverlening en effectiviteit

Wij delen met u de gedachte dat meer inzicht in onze dienstverlening bijdraagt aan het effectiever kunnen inzetten van interne, maar ook externe voorzieningen. Eén van onze strategische ambities voor de komende jaren, voortkomend uit ons programma Visie, Verbinden en Vasthouden (V3), is dan ook om onze keuzes steeds meer te onderbouwen met het inzicht dat data ons geeft. Tot welk niveau dat inzicht moet gaan, is een zoektocht die wij graag met onze vier gemeenten ondernemen. Hoe dan ook moet het inzicht in welke diensten Ferm Werk inzet tegen welke kosten, leiden tot een meer effectieve inzet van mensen en middelen. Daarin staan wij niet alleen. Alleen samen met u als gemeente, maar ook met onze sociale samenwerkingspartners en werkgevers, kunnen wij het verschil maken. Vanuit de idee van de omgekeerde toets, zorgen wij er samen in het sociaal domein breed voor dat inwoners optimaal meedoen in de samenleving. De maatschappelijke kostenbatenanalyse van Berenschot die dit jaar is gepubliceerd laat goed zien hoe de gehele Nederlandse samenleving baat heeft bij een effectieve dienstverlening van sociaal ontwikkelbedrijven. Het is onze overtuiging dat deze maatschappelijke winst, ontstaan vanuit samenwerking, uiteindelijk kosten bespaart en waardevol is voor de inwoners van uw gemeenten.

Ferm Werk staat, als onderdeel van uw gemeenten, voor dezelfde uitdagingen die u in uw zienswijzen voor het voetlicht heeft gebracht. En andersom zijn onze uitdagingen de uwe. Wij staan immers samen voor een effectief en efficiënt sociaal domein en een optimale integratie en participatie. Eenvoudig of goedkoop is dit nooit geweest en dat zal ook niet veranderen. Reden te meer om in verbinding met elkaar, vanuit vertrouwen, de goede dingen te blijven doen. Voor de inwoners die onze ondersteuning hard nodig hebben.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van Ferm Werk,

G.A.G. Eggermont
Algemeen Directeur Ferm Werk